

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 18.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΑΥΞΙΒΙΟΥ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΥ

Μεταφρασθείς το απλούν, παρά του Ιερού Μακαρίου, του πρώην Κορίνθου.

Τη 18 Φεβρουαρίου, εορτάζομεν την μνήμην, τον βίον και την πολιτείαν, του εν Αγίοις Πατρός ημών Αυξιβίου, Αρχιεπισκόπου Σόλων της Κύπρου, καταγόμενος εκ της Παλαιάς Ρώμης, σωθέντος εν έτει 115 από Χριστού.

Ούτος ο θείος πατήρ ημών Αυξίβιος, εκατάγето από την παλαιάν Ρώμην. Οι γονεείς του ήσαν πλούσιοι μεν, Έλληνες δε κατά την θρησκείαν, οι οποίοι έκαμαν δύο υιούς, τον μακάριον Αυξίβιον, και τον Θεμισταγόραν [περί του οποίου Θεμισταγόρα, θέλομεν ειπή ύστερον]. Ο ουν μακάριος Αυξίβιος, ήτον αστείος πολλά και θαυμάσιος, διότι ήτον πράος, καθώς ο Μωϋσής` είχεν δε και τον λογισμόν σώφρονα, καθώς ο πάγκαλος Ιωσήφ, και καθόλου ειπείν, ήτον εστολισμένος από όλας τας αρετάς. Ερχόμενος δε εις ηλικίαν δεκτικής μαθήσεως, εδόθη από τον πατέρα του εις διδασκάλους, και εδιδάχθη όλην την έξω σοφίαν` και όταν έφθασεν εις νόμιμον ηλικίαν, ηβουλήθησαν οι γονεείς του να τον υπανδρεύσουν` ο δε μακάριος Αυξίβιος, έχων τον νουν ένθεος, και τέλειον τον λογισμόν, αντέλεγεν εις τούτο` διότι ήκουε περί του Χριστού, και εσπούδαζε να γενή Χριστιανός. Τούτο δε ακούσαντες οι γονεείς του, ηγανάκτουν κατ` επάνω του` και ο μεν πατήρ του φοβερίζων τον ηνάγκαζε να υπανδρευθή, η δε μήτηρ του κολακεύουσα τον εσυμβούλευε να υπακούση εις τούτο. Ο δε μακάριος Αυξίβιος ιδών την τοιαύτην εκείνων προαίρεσιν, όπου ήτον εναντία εις την εδική του θέλησιν, ηβουλήθη να αναχωρήση κρυφίως από την Ρώμην. Και λοιπόν στερεώνοντας την βουλήν του, χωρίς να ειπή εις κανένα τίποτα, αφού απέρασαν ολίγαις ημέραις, έφυγε κρυφίως από τους γονεείς του, και καταβαίνοντας εις τον λιμένα, εύρεν ένα καράβι όπου έμελλε να ταξιδεύση εις τα μέρη της ανατολής και αφήνων όλα τα πάντα, επήρεν ολίγα χρήματα, όσο μόνον διά τροφήν, και εμβήκεν εις το καράβι, και ταξιδεύοντες από την Ρώμην, ύστερον από μερικάς ημέρας ήλθεν εις την Κύπρον, και άραξαν εις ένα χωρίον καλούμενον Λιμνήτην, το οποίο είναι μακράν από την Πολιτείαν των Σολίων έως τέσσαρα μίλια. Η γαρ Θεία Πρόνοια εκεί οδήγησε τον Μακάριον, διά να σωθούν διά μέσου αυτού πολλάι ψυχαί` διατί, ευρίσκοντας τον εκεί ο Απόστολος Μάρκος ο Ευαγγελιστής, τον ηρώτησεν: ``Από ποίαν χώραν είσαι;``. Και εκείνος του είπεν: ``Ότι είμαι από την Ρώμην, και ήλθον εδώ διά να γίνω χριστιανός``. Ο δε Απόστολος Μάρκος, ιδών ότι είχε πόθον εις τον Χριστόν, και ότι ήτον άνθρωπος πιστός και λόγιος, αφού τον εκατήχησεν αρκετά, και τον εδίδαξε τον περί της αληθείας λόγον του Θεού, τον εβάπτισεν εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος` και μετά ταύτα βάνοντας επάνω εις την κεφαλήν του τας χείρας του, έδωκεν εις αυτόν την χάριν του Αγίου Πνεύματος` και αφού τον εχειροτόνησεν επίσκοπον, και τον εδίδαξε πως πρέπει να κηρύττη το Ευαγγέλιον του Χριστού, τον απέστειλεν εις την Πολιτείαν των Σολίων, παραγγέλοντας εις αυτόν και λέγων: ``Κατ` αρχάς, όταν υπάγης εκεί, ας μη σε γνωρίση κανένας ότι είσαι Χριστιανός` αλλά υποκρίσου πως μεταχειρίζεσαι την θρησκείαν εκείνων, και αφού απεράση ικανός καιρός, άρχισε εις το εξής να διαλέγεσαι σκεπαστά με αυτούς ωςάν με μωρά βρέφη, τρέφοντας αυτούς ωςάν με γάλα, με απλουστέραν διδασκαλίαν, έως όπου να γένουν τέλειοι και να μεταλάβουν στερεάν τροφήν, δηλαδή να ακούσουν τελειότεραν διδασκαλίαν``. Αφού δε ο Απόστολος είπε προς τον Αυξίβιον ταύτα καιν τοιαύτα περισσότερα, ασπασάμενος αυτόν τον απέλυσε με ειρήνην` και ευρών καράβι από την Αίγυπτον ο Μάρκος,

εμπακαρίσθη εις αυτό, και ταξειδεύσαντες ήλθον εις την Αλεξάνδρειαν, και ήτον εκεί κηρύττοντας το Ευαγγέλιον, και διδάσκοντας τα περί της Βασιλείας του Θεού. Ο δε μακάριος Αυξίβιος, αναχωρήσας από τον Λιμνήτην, ήλθεν εις τους Σόλους, και κοντά εις τας θύρας της πόλεως κατά το μέρος της δύσεως, ήτον ναός του Διός του ψευδωνύμου των Ελλήνων θεού, εις τον οποίον εκατοικούσεν ένας ιερέυς των ειδώλων, και απερνώντας εκείθεν ο μακάριος Αυξίβιος, καθώς τον είδεν ο ιερέυς εκείνος, ότι είναι ξένος άνθρωπος, τον επήρε εις το σπίτι του, και τον εφιλοξένησε με φιλοφροσύνην. Έμεινε λοιπόν κοντά εις αυτόν την ημέραν εκείνην ο Αυξίβιος, και την άλλην ημέραν τον ηρώτησεν ο ιερέυς πόθεν ήτον, και διά ποίαν αιτίαν επήγεν εκεί. Ο δε Άγιος Αυξίβιος αποκριθείς είπε προς αυτόν: ``Ότι είμαι από την Ρώμην, και θέλοντας διά χρείαν τινά να υπάγω εις την Παλαιστίνην, κατήντησα εις τον Λιμνήτην, και μαθών περί της πολιτείας ταύτης, ότι είναι καλή η κατοίκησις τις, ήλθον εδώ διά να κατοικήσω εις αυτήν μετά χαράς` όμως σε παρακαλώ να κάνης έλεος μετ` εμού, διά να μείνω κοντά εις εσέ μερικάς ημέρας, έως όπου να εύρω τόπον να κατοικήσω``. Ο δε ιερέυς είπε προς αυτόν: ``Μείνε μετ` εμού υγιαίνων``.

Έμεινε λοιπόν ο μακάριος Αυξίβιος, εις τον τόπον εκείνον ικανόν καιρόν, χωρίς να φανερώση εις κανένα, ότι είναι Χριστιανός αλλά υπεκρίνετο, ότι εμεταχειρίζετο την θρησκείαν των Ελλήνων, συλλογιζόμενος με τον εαυτόν του, ότι εάν ο διάβολος μετασχηματίζεται εις Άγγελον φωτός, διά να σύρη εις τον εαυτόν του εκείνους όπου πείθονται εις αυτόν, και διά μέσου των καλών και ευάρεστων λόγων να τους μεταφέρη από το φως εις το σκότος, καθώς κάμνουν και οι υπηρέται και οι ακόλουθοι αυτού` πόσο μάλλον ημείς πρέπει να μετασχηματίζομεν τον εαυτόν μας εις τους ομοιοπαθείς ανθρώπους, διά να τους αποχωρίσουμεν από την εξουσία του σκότους και του διαβόλου, και να τους μεταφέρομεν εις το θαυμαστόν φως της επιγνώσεως του Ιησού Χριστού του Υιού του Θεού; Ταύτα δε συλλογιζόμενος με τον εαυτόν του, και κάμνοντας ο δούλος του Θεού Αυξίβιος, έμεινεν εις τον προειρημένον τόπον.

Αφού δε απέρασαν ολίγαις ημέραις, λέγει προς τον ιερέα: ``Έχω να σου ειπώ αδελφέ``. Ο δε ιερέυς του λέγει: ``Είπε``. Και λέγει προς αυτόν: ``Διατί λατρεύετε και προσκυνείτε ως θεούς τα είδωλα, όπου είναι ξύλα και λίθοι αναίσθητοι; Διότι έχοντες στόμα δεν λαλούν, και οφθαλμούς έχοντες δεν βλέπουν, και αυτιά έχοντες δεν ακούουν, ούτε οσφραίνονται εις τας θυσίας όπου προσφέρονται εις αυτά. Εκείνον δε όπου σέβονται και πιστεύουν οι Χριστιανοί, αυτός είναι αληθινός Θεός, καθώς ήκουσα από μερικούς Χριστιανούς` διότι και θαύματα έκαμε πολλά, , ως ακούω, και πολλές δυνάμεις και ιατρείας``. Ταύτα ακούσας ο ιερέυς εκατανύχθη από τον λόγον του Αυξιβίου, και δεν εθυσίαζε πλέον εις τα είδωλα, αλλά από τότε και εις το εξής, εδιδάσκετο από τον μακάριον Αυξίβιον, τα περί της πίστεως του Χριστού. Με τούτον τον τρόπον έκαμεν ικανόν καιρόν ο θεός Αυξίβιος εμβαίνοντας εις την πολιτείαν κρυφίως, και διδάσκοντας σκεπαστά, και πάλιν αναχωρώντας και ευγαίνοντας έξω, έμενεν εις τον προειρημένον τόπον του Διός.

Εις καιρόν λοιπόν όπου διέτριβεν ο Αυξίβιος εις εκείνον τον τόπον, ο Απόστολος Μάρκος εκήρυττε εις την Αλεξάνδρειαν το Ευαγγέλιον του Χριστού, και αφού επίστευσαν πολλοί και εβαπτίσθησαν, ανεχώρησεν εκείθεν διά να αναζητήση τον Απόστολον Παύλον, και ευρών αυτόν και προσκυνήσας, τον εδέχθη ο Παύλος μετά χαράς μεγάλης, και του εδιηγήθη ο Μάρκος τα περί του Αποστόλου Βαρνάβα, και πως ετελείωσε τον δρόμον τον καλόν μαρτυρήσας εις την Σαλαμίναν. Έμεινε γουν ο Μάρκος με τον Παύλον έως τον καιρόν της τελευτής του. Αφού λοιπόν έμαθεν ο θεός Παύλος το μαρτυρικόν θάνατον του Αποστόλου Βαρνάβα, και ότι δεν είναι εις την Κύπρον κανένας από τους Αποστόλους, διά να κηρύττη το Ευαγγέλιον του Χριστού, απέστειλε τον Επαφάν και τον Τυχικόν, και άλλους τινάς προς τον

Ηρακλείδη τον Αρχιεπίσκοπον της Κύπρου, γράψας προς αυτόν, διά να καταστήση τον Επαφράν επίσκοπον εις την Πάφον, και τον Τυχικόν εις την Νεάπολιν, και εις κάθε πολιτείαν άλλους, και να υπάγη εις την πόλιν των Σολίων, και να αναζητήση εις αυτήν άνδρα Ρωμαίον καλούμενον Αυξίβιον, και να τον καταστήση εις τους Σόλους, αλλά να προσέχη να μη τον χειροτονήση επίσκοπον, ότι χειροτόνησεν αυτόν πρότερον ο Αποστόλος Μάρκος. Δεξάμενος δε τα γράμματα του θείου Παύλου ο μακάριος Ηρακλείδης και αναγνούς αυτά, παρευθύς χωρίς να αργοπορήση, έκαμεν εκείνα όπου τον επρόσταζεν.

Και λοιπόν ελθών εις την πολιτείαν των Σολίων, και αναζητήσας τον μακάριον Αυξίβιον, εύρεν αυτόν εις τον τόπον τον επικαλούμενον του Διός, και ασπασάμενοι ο ένας τον άλλον, λέγει ο μακάριος Ηρακλείδης: ``Τέκνον Αυξίβιε, απεσταλμένος είμαι από τους Αποστόλους του Χριστού να σου ειπώ, έως πότε κρύπτης τον λύχνον υποκάτω από το μόδιον, και δεν τον βάνης επάνω εις την λυχνίαν του Σταυρού, διά να λάμπη εις τους κατοικούντας την πολιτείαν ταύτην; Έλα λοιπόν, φώτισον τους εσκοτισμένους από την πλάνην των ειδώλων` γενού κήρυξ της μετανοίας` έως πότε κρύπτης το αργύριον όπου έλαβες από τον Κύριον Σου; Κέρδισον εις αυτό επταπλασίονα` σπουδάσον και εσύ να ακούσει ``εϋ δούλε αγαθέ και πιστέ, επί ολίγα ης πιστός, επί πολλών σε καταστήσω``. Δεν ήκουσας την θείαν Γραφήν όπου λέγει ότι ``οι σπείροντες εν δάκρυσιν, εν αγαλλιάσει θεριούσι;``. Σπείρον τον λόγον του Θεού εις τον χειμώνα τούτον της ειδωλολατρίας όπου είναι τώρα εις την πολιτείαν ταύτην, διά να θερίσης καρπόν πολύ με αγαλλίαση της ψυχής σου και ειρήνην` μη φοβηθής από εκείνους όπου φονεύουν το σώμα, αλλά φοβήθητι τον Θεόν όπου δύναται να απολέση και να κολάση και ψυχήν και σώμα μέσα εις την γέενναν. Διότι αυτός ο Κύριος είπεν ``Ιδού εγώ αποστέλλω υμάς ως πρόβατα εν μέσω λύκων``. Και πάλιν είπεν ``Όταν παραδώσωσιν υμάς επί ηγεμόνας και βασιλείς, μη μεριμνήσετε πώς, ή τι λαλήσητε, το δε Άγιον Πνεύμα διδάξη υμάς αδει λαλήσαι``.

Ταύτα ειπών ο θείος Ηρακλείδης, παραλαβών τον Άγιον Αυξίβιον εμβήκεν εις την πόλιν, και κάνοντας ευχήν εχάραξεν εις την γην τύπον Εκκλησίας, ήτις ήτον μικρά μεν κατά το μήκος, μεγάλη δε κατά την χάριν του Χριστού` έπειτα διδάξας αυτόν όλον τον Εκκλησιαστικόν κανόνα και την τάξιν, καθώς και αυτός εδιδάχθη από τους Αποστόλους, παρέδωκεν αυτόν εις τον Κύριον, και ασπασάμενος αυτόν επήγεν εις την εδικήν του πόλιν.

Ο δε Άγιος Αυξίβιος ευθύς χωρίς αργοπορίαν άρχισε να οικοδομή την Εκκλησίαν, και ρίψας τον εαυτόν του εις το έδαφος, επροσηύχετο μετά δακρύων λέγων: ``Θεέ Παντοκράτωρ, ο ποιήσας τον ουρανόν και την γην, την θάλασσαν και πάντα τα εν αυτή` ο πλάσας τον άνθρωπον χουν λαβών από της γης, και τησιν εικόνι τιμήσας αυτόν` φθόνου δε διαβόλου απατηθέντα και νεκρωθέντα ουκ απεστράφης εις τέλος Αγαθέ` αλλά αποστείλας ημίν τον Μονογενή Σου Υιόν επί σωτηρία του γένους ημών. Κύριε Ιησού Χριστέ, ο επί του Τιμίου Σου Σταυρού θριαμβεύσας τας αρχάς και τας εξουσίας του διαβόλου` ο δους τοις Αγίοις Σου Αποστόλοις δύναμιν εξ ύψους, και εξουσίαν του πατείν επάνω όφρων και σκορπίων, και επί πάσαν την δύναμιν του εχθρού, δυνάμωσον καμέ τον Σον ικέτην, και δος μοι μετά παρρησίας κηρύξαι τον Σον λόγον. Έμβalon Δέσποτα τον φόβον Σου εις την καρδίαν του λαού τούτου, φώτισον αυτούς τη Ση Χάριτι, όπως επιστρέψαντες εκ της πλάνης του διαβόλου επιγνώσεσιν Σε τον αληθινόν Θεόν, και ον απέστειλας Ιησούν Χριστόν. Ενοίκησον Δέσποτα, το Άγιον Σου Πνεύμα εν τω Αγίω Ναώ τούτο, τω οικοδομηθέντι επί τω ονόματι Σου τω Αγίω. Εδραίωσον αυτόν ασάλευτον εν τη Ση πίστει, έως της συντελείας του αιώνος` Συ γαρ είπας Κύριε, επί ταύτη τη πέτρα οικοδομήσω μου την Εκκλησίαν, και πύλαι Άδου ου κατισχύσουσιν αυτής. Επίστρεψον Κύριε την πλανομένην σου ποιήμνην επί την Αγίαν Σου ταύτην μάνδραν, ο ποιμήν ο καλός, ο την ψυχήν σου θεις υπέρ των προβάτων. Έκτεινον την

παντοδύναμον δεξιὰ Σου, τον βραχίονα σου τον υψηλόν και φοβερόν και αόρατον, και τη βακτηρία του Τιμίου Σου Σταυρού αποδίωξον τον λύκον τον αιμοβόρον εκ της Σης αγέλης Δέσποτα` τους πλανομένους επισυνάγαγε, ίνα γένηται μία ποιμήν, εις ποιμήν. Άνοιξον δε καμoί θύραν του Λόγου διά της ευσπλαγχνίας Σου, εν τω την χείρα μου εκτείνειν εις σημεία και τέρατα, διά του ονόματος Σου και του Μονογενούς Σου Υιού Ιησού Χριστού του Κυρίου ημών` μεθ` ου σοι πρέπει δόξα, τιμή και κράτος, συν τω Αγίω και Ζωοποιώ Σου Πνεύματι, νυν και αιεί και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν`.

Αφού δε ετελείωσε την προσευχήν, εσηκώθη από το έδαφος της γης, και επήγεν εις τόπον δημόσιον της πόλεως, και άρχισε να διδάσκη τα περί της Βασιλείας του Θεού, και εσυνάχθη εις αυτόν λαός πολύς, και εδίδασκεν αυτούς λέγων: ``Άνδρες, αδελφοί, και πατέρες, ακούσατε μου, και πιστεύσατε εις τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν, τον οποίον εγώ κηρύττω` διότι Αυτός είναι Σωτήρ και Λυτρωτής πάντων των πιστευόντων εις Αυτόν. Λάβετε φως γνώσεως. Υψώσατε τους οφθαλμούς της διανοίας σας. Παύσατε από την πατροπαράδοτον θρησκείαν σας, και γνωρίσατε τον αληθινόν Θεόν τον Ποιητήν όλων των όντων, τον δυνάμενον σώσαι τας ψυχάς ημών``. Ταύτα διδάσκων και κηρύττων παρρησία εις όλους, εκατάπεισε πολλούς να αφήσουν την ματαιάν πλάνην των ειδώλων, και να πιστεύσουν εις τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν, διά μέσω της διδασκαλίας του. Εδόθη δε εις αυτόν και χάρις από τον Θεόν να ιατρεύη τους ασθενείς, και να διώχνη τα δαιμόνια` και κάθε ημέραν ηύξανεν ο λαός όπου επίστευεν εις τον Κύριον, και εβαπτίζοντο εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, εξομολογούμενοι τας αμαρτίας αυτών. Και όσους είχαν αρρώστους τους έφερναν εις τον Άγιον Αυξίβιον, και έβανεν επάνω εις αυτούς τας χείρας του, και τους ιάτρευε με το όνομα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Ταύτα δε ακούσαντες οι χωρικοί όπου εκατοικούσαν εις όλα τα περίχωρα, ήρχοντο εις την πολιτείαν φέροντες μαζί τους όλους τους ασθενείς, και όλους τους εθεράπευε διά μέσου της επικλήσεως της Αχράντου και Ζωοποιού Τριάδος, και πιστεύοντες εβαπτίζοντο. Ήτον δε και ένας άνθρωπος από το χωρίον Σαλαποτάμιον καλούμενον, Αυξίβιος και αυτός ονόματι, ο οποίος περί του μακαρίου Αυξιβίου, και της διδασκαλίας του, και περί της αρετής του, ελθών προς αυτόν, ρίπτει τον εαυτόν του εις τους πόδας του, παρακαλών αυτόν και λέγων: ``Πάτερ, δός μοι την εν Χριστώ σφραγίδα, ήγουν το Άγιον Βάπτισμα``. Και αφού τον εκατήχησεν ο Άγιος, και τον εδίδαξε περί του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, τον εβάπτισεν εις το όνομα της Αγίας Τριάδος. Έμεινε δε ο Αυξίβιος ούτος αντάμα με τον Άγιον Αυξίβιον όλον τον καιρόν της ζωής του, διδασκόμενος από αυτόν, και έγινε και αυτός θαυμαστός άνθρωπος, προκόπτοντας με την σοφίαν και χάριν του Θεού, ακολουθώντας, εις τα ίχνη του καλού διδασκάλου, και πορευόμενος με τον φόβον του Θεού, μιμούμενος κατά πάντα τον edικόν του δάσκαλον. Έτυχε δε εν μία των ημερών, και εβγήκεν ο Αυξίβιος ο μαθητής του Αγίου έξω από την χώραν κατά το μέρος της Ανατολής, εις τόπον καλούμενον Ταρίχου διά να λάβη ολίγην άνεσιν` και ελθών εις ένα δένδρον εκάθισε εις τον ίσκιον αυτού, και αναπεσών κοιμήθη` και ιδού, πλήθος μυρμήγκων ήλθον τριγύρω εις την κεφαλήν του ωςάν ένας στέφανος. Ελθών ουν ο Άγιος Αυξίβιος, και ιδών τούτο εθαύμασε, και το διεφύλαξεν εις την ψυχήν του και εκατάλαβεν, ότι το γένος των μυρμήγκων σημειώνει ότι παρακινεί τον σκνηρόν νουν εις προθυμίαν αγαθών έργων, καθώς λέγει ο Σολομών: ``Ίθι προς τον μύρμηγκα ω σκνηρέ, και ζήλωσον τας οδούς αυτού``. Ο δε στέφανος προεμήνυε την αξίαν της αρχιερωσύνης` διότι έμελλε ο μαθητής να καθήση εις την θέσιν του διδασκάλου και ποιμένος του` και εξυπνήσας τον μαθητήν, εμβήκεν εις την Εκκλησίαν. Ο δε μαθητής ήτον υποτασσόμενος εις τον διδάσκαλον κατά πάντα, και υπηρετώντας εις αυτόν, ωςάν ένας καλός δούλος όπου δουλεύει εις το αυθέντη του. Ο ουν μακάριος Αυξίβιος δεν έπαυεν από το να παρακαλή τον Θεόν νύκτα και ημέραν και επιστροφήν του λαού, διδάσκων αυτούς αδιαλείπτως` και η

μεν ποιμήνην του Χριστού ηύξανε και επληθύνετο καθ' ἡμέραν ἡ δε ποιμνη του Θεού εσμικρύνετο από ἡμέραν εις ἡμέραν, και ολιγόστευεν.

Ο δε αδελφός του Αγίου Αυξιβίου Θεμισταγόρας, ακούσας τα περί αυτού ακούσας εις τους Σόλους ομού με την γυναίκα του την μακαρίαν Τιμω [διότι ἦτον και αυτή θαυμαστή και ενάρετος] και αναβάντες εις την Εκκλησίαν ησπάσαντο ο ένας τον άλλον οι αδελφοί, και έγινε χαρά μεγάλη εις την αντάμωσιν αυτών, και ἦσαν εις το εξής διδασκόμενοι από τον μακάριον Αυξίβιον, όστις και εβάπτισεν αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, και εχειροτόνησεν τον μακάριον Θεμισταγόρα διάκονον της Αγίας Εκκλησίας, ομοίως και την γυναίκα του διάκονον διότι αφού έλαβον το Άγιον Βάπτισμα, εχώρισαν τον εαυτόν του ο ένας από τον άλλον, και ἦσαν εις το εξής οι δύο ως άν αδελφοί, φθάσαντες εις απάθειαν. Επειδή λοιπόν ήλθεν η χάρις του Θεού εις την πολιτείαν των Σολίων, και σχεδόν όλοι επίστευσαν εις τον Κύριον ημών Ιησουν Χριστόν, διά μέσου της διδασχής του Αγίου Αυξιβίου, συνεργούντος του Αγίου Πνεύματος διὰ τούτο βλέποντας ο Άγιος ότι ἦτον μικρά η Εκκλησία και δεν εχωρούσεν όλους, εστοχάσθη να οικοδομήση μεγαλυτέραν Εκκλησίαν εις το όνομα του Θεού, και κλίνας τα γόνατα επαρακάλεσε τον Θεόν, διά να του εξαποστείλῃ κάθε βοήθειαν, και αναστάς εχάραξε τον τύπον της Εκκλησίας, και με την ευδοκίαν και συνεργείαν του Θεού, οικοδόμησεν μέγαν και θαυμαστόν Θεόν, την Αγίαν Καθολικήν Εκκλησίαν, και ευτρεπίζοντας την με πάσαν ευπρέπειαν, την παρέδωκεν, ως άν εις νυμφίον, εις τον Χριστόν τον Θεόν ημών. Τις λοιπόν να μη θαυμάση, και να μην επαινέση τον γενναίον Αθλητήν του Χριστού; Πως μόνος επολέμησε και ενίκησε τον εχθρόν, ήγουν τον διάβολον, και ήρπασεν από τας χείρας του άρπαγμα μέγα; Διότι ο εχθρούς όλους τους είχεν υποτεταγμένους εις την εξουσίαν του, και όταν εμβήκεν ο Άγιος μέσα εις την χώραν, δεν είχε μαζί του ουδέ έναν Χριστιανόν, και διά της χάριτος του Χριστού, όλους τους έκαμε Χριστιανούς. Αφού λοιπόν εκατόρθωσε καλώς τα πάντα, και έγινε κήρυξ της αληθείας, και ετίμησεν την αρχιερωσύνην εις χρόνους πενήντα και περισσότερον, έφθασε πλέον εις το τέλος της ζωής του, και προσκαλεσάμενος όλον τον τίμιον κλήρον του, είπε προς αυτούς:

``Πατέρες και αδελφοί και τέκνα μου ποθητά, ακούσατε με προσοχήν τους λόγους μου. Ιδού εγώ πηγαίνων τον δρόμον των πατέρων μου, καθώς όλοι οι άνθρωποι όπου είναι εις την γην και σεις τέκνα προσέχετε καλώς εις τον εαυτόν σας στέκετε στερεοί εις την πίστιν του Χριστού, και μη σας πλανέση τινάς με μάταια και εύκαιρα λόγια. Εσεις ηξεύρετε καλά πόσες θλίψεις υπέμεινα εις την πολιτείαν ταύτην, νύκτα και ἡμέραν δεόμενος και παρακαλών τον Θεόν, διά να ανοίξη εις εμέ θύραν λόγου, να φανερώσω παρρησία το μυστήριον του Χριστού, και ο αψευδής Θεός δεν με παρέβλεψεν, αλλά με εβοήθησε. Και τώρα αδελφοί μου σας παραδίδω εις τον Κύριον, και εις τον λόγον της χάριτος του όπου δύναται να σας οικοδομήση, και να σας δώση, κληρονομίαν την Βασιλείαν των Ουρανών, ομού με όλους του Αγίου. Στέκετε λοιπόν στερεοί, και κρατείτε τας παραδόσεις όπου παρελάβετε από εμένα, και μην αισχυνθήτε να δεχθήτε τον αρχιερέαν όπου edιάλεξεν ο Θεός από λόγους σας, ότι από σας είναι, και μαζί σας μένει, και εσάς θεραπεύει διά μέσου του εαυτού του``. Και αφού είπε ταύτα, και άλλα τοιαύτα περισσότερα, πιάνοντας τον θεοτίμητον Αυξιβιον τον μαθητήν του, τον ησπάσθη και λέγει προς αυτόν: ``Εσένα edιάλεξε ο Θεός αρχιερέα. Συ μέλλεις να ποιμένεις την ποιμήνην του Χριστού, την οποία επεριποιήθη διά του Αγίου Του Αίματος``. Έπειτα ησπάσθη και κάθε έναν από τους κληρικούς του, και τη τρίτη ἡμέρα ηκούσθη ότι ο Άγιος Αυξίβιος ο πατήρ ημών έχει να αφήση την παρούσαν ζωήν, και συνήχθησαν όλοι οι Χριστιανοί μετά κλαυθμού και οδυρμού εις την Εκκλησίαν, και ασπασάμενος άπαντας, παρέδωκε το πνεύμα εις τον Κύριον εν ειρήνη, και αφού τον εκήδευσαν με κάθε επιμέλειαν, επήραν το Άγιον του λείψανον, άνδρες ευλαβείς, και το ενταφίασαν εις την λάρνακα

όπου είχε προετοιμασμένην ο μακάριος, και έξωθεν της λάρνακος είχαν επιγραφήν τοιαύτην: ``Σας ορκίζω εις το Άγιο Σώμα και Αίμα του Ιησού Χριστού, να μην ξεσκεπάση τινάς την θήκην ταύτην, έως όπου να τελευτήσει ο αδελφός μου Θεμισταγόρας``. Λοιπόν την ημέραν εκείνην όπου ενταφιάσθη το πάντιμον του λείψανον του Αγίου, ανέβλυσε πηγάς ιαμάτων` διότι πολλοί ασθενείς εθεραπεύθησαν από διαφόρους ασθενείας, και από ακάθαρτα πνεύματα. Αλλά και εκείνοι όπου εκατοικούσαν εις τα περίχωρα, ακούσαντες τα θαύματα όπου ενεργεί το τίμιον λείψανον του Αγίου διά της θείας χάριτος, ήρχοντο εις την πόλιν με σπουδήν άνδρες και γυναίκες, και προσπίπτοντες εις την λάρνακα του Αγίου μετά πίστεως, όλοι εθεραπεύοντο με την χάριν του Θεού και του Αγίου.

Ακούσαντες δε και οι κάτοικοι της Πάφου, ότι γίνονται ιατρείαι πολλάί διά του Αγίου Αυξιβίου, συναχθέντες άνδρες τεσσαράκοντα τον αριθμόν ενοχλούμενοι από ακάθαρτα πνεύματα, ήρχοντο από την Πάφον εις την χώραν των Σολίων, και όταν έφθασαν εις ένα τόπον μακράν από την χώραν έως δεκαπέντε μίλια, τους υπήντησεν ο Άγιος Αυξιβίος, και διώχνοντας από αυτούς τα ακάθαρτα πνεύματα, τους ιάτρευσεν όλους διά της χάριτος του Θεού. Οι οποίοι, ευθύς όπου εκαθαρίσθησαν από τους ακαθάρτους δαίμονας, ήλθαν τρέχοντες εις τους Σόλους, και εδιηγήθησαν όλα τα συμβάντα εις αυτούς εις την οδοιπορίαν, και όλοι οι ακούσαντες ταύτα, εδόξασαν τον Θεόν όπου έδωκεν τοιαύτην χάριν εις τον εδικό του θεράποντα. Εκείνοι δε όπου εθεραπεύθησαν, πηγαίνοντες εκεί όπου ευρίσκετο το λείψανον, έπεσαν εμπρός εις την θήκην, και ευχαριστήσαντες τον Θεόν όπου εδόξασε τον εδικόν του θεράποντα, ανεχώρησαν με ειρήνην και επήγαν εις την Πάφον την πατρίδα τους` όθεν και οι Πάφιοι εορτάζουν την μνήμην αυτού έως την σήμερον.

Ο δε μακάριος Θεμισταγόρας, ιδών τα θαυμάσια όπου γίνονται εκεί όπου είναι το τίμιον λείψανον του Αγίου Αυξιβίου, και ότι η αγία του θήκη, ωσάν αέναος πηγή, αναβλύζει αδιαλείπτως ιατρείας, έλεγεν, ότι αυτός δεν ήτον άξιος να ενταφιάσθη μέσα εις την λάρνακαν μαζί με τον Άγιον Αυξιβίον. Όθεν, όρκισε τους κληρικούς της Αγίας Εκκλησίας, να μη τολμήση τινάς, μετά την τελευτήν του, να ανοίξη την θήκην του Αγίου, διά να ενταφιάσουν αυτόν εκεί, το οποίον και το έκαμαν, και έμεινε μέσα μόνον του Αγίου Αυξιβίου το λείψανον, και έγινε ο τάφος του βρύσις ιαμάτων ανελλιπής` εις δόξαν Θεού, και εις μνημόσουνον του Αγίου αυτού θεράποντος Αυξιβίου` ου ταις θείαις πρεσβείαις αξιωθειήμεν και ημείς οι αμαρτωλοί της Βασιλείας των Ουρανών. Αμήν.